

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike**

Prijedlog

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSREDOVANJU U
ZAPOŠLJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI NEZAPOSLENIH OSOBA**

Sarajevo, maj 2010. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSREDOVANJU U
ZAPOŠLJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI NEZAPOSLENIH OSOBA

Član 1.

U Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („ Službene novine Federacije BiH“ , br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) u članu 5. stav 1. tačka g) mijenja se i glasi :

„ Utvrdjuje način prikupljanja, distribucije i objedinjavanja evidencija koje se vode u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, broj 24/06), definiše i predlaže mjere i sredstva za razvoj, uspostavljanje, funkcionisanje i održavanje Jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i osigurava preuzimanje i distribuciju podataka u skladu sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, broj 42/09)“.

Član 2.

U članu 30. st. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„1. Novčana naknada iznosi 60 % od prosječne neto plaće isplaćene nezaposlenoj osobi u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa. Novčana naknada ne može biti veća od prosječne neto plaće, niti niža od 30% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.

2. Novčana naknada iz stava 1. ovog člana pripada nezaposlenoj osobi i to:

- a) tri mjeseca ako je provela na radu od osam mjeseci do pet godina;*
- b) šest mjeseci ako je provela na radu od pet godina do deset godina;*
- c) devet mjeseci ako je provela na radu od 10 godina do 15 godina;*
- d) 12 mjeseci ako je provela na radu od 15 do 20 godina;*
- e) 15 mjeseci ako je provela na radu od 20 do 25 godina;*
- f) 18 mjeseci ako je provela na radu od 25 do 30 godina.*

Izuzetno, nezaposlena osoba koja je provela na radu više od 30 godina, ima pravo na novčanu naknadu do sticanja prava na penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Član 3.

U članu 36. iza tačke b) dodaje se tačka c) koja glasi :

„ i kad nije bila osigurana za slučaj nezaposlenosti uplatom doprinosa prema propisima koji regulišu sistem obaveznih doprinosa“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 4 .

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti podneseni do dana stupanja na snagu ovog zakona, koji nisu riješeni, riješit će se prema odredbama ovog Zakona.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana III. 2. (e) u vezi sa članom III. 3. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je socijalna politika u nadležnosti federalne vlasti i kantona, pri čemu federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Kantoni u ovoj oblasti imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone član III. 3. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbi člana III. 2. (e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Visina novčane naknade koja se isplaćuje nezaposlenim osobama dostigla je visinu najniže plaće što nikako nije stimulirajuća činjenica nezaposlenim osobama da za vrijeme primanja iste aktivno traže posao.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine provodeći preporuke Svjetske banke koje se odnose na reformu socijalnih naknada i naknada za nezaposlenost u okviru Nacrta matrice o politikama, zadužila je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike da pripremi izmjene zakona, kojim bi se visina novčane naknade vezala za nivo doprinosa i smanjilo vrijeme trajanja isplate.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1.

Predloženom odredbom postići će se usaglašavanje sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, broj 42/09).

Član 2.

Predloženom odredbom na osnovu prijedloga iznesenih na raspravi prilikom razmatranja Nacrta zakona o izmjeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, poboljšana je efikasnost sistema socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba uslovljavanjem visine novčane naknade sa visinom prosječne plaće nezaposlenih osoba i nivoom uplaćenih doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Smanjenjem dužine primanja novčane naknade sa 24 na 18 mjeseci stimulirale bi se nezaposlene osobe da aktivno traže posao, a osobe preko 30 godina radnog staža, stekle bi pravo na isplatu novčane naknade sve do sticanja uvjeta za penziju.

Član 3.

Predloženim rješenjem isplata novčane naknade uslovljena je uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti u cilju otklanjanja nejasnoća u pogledu ostvarivanja prava na novčanu naknadu osoba kojima poslodavac nije redovno uplaćivao doprinos za nezaposlenost.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

###

Tekst Zakona o izmjenama zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba prihvaćen je u formi Nacrta na Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH na nastavku 30. sjednice održane 11.05.2010. godine, sa Zaključkom da isti može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga zakona, s tim da je predlagač zadužen da prilikom izrade Prijedloga zakona ima u vidu sve sugestije, primjedbe iznijete u raspravi i one dostavljene u pisanoj formi.

Primjedbe i sugestije koje su prihvaćene ili djelimično prihvaćene

U tekst Nacrta ugrađena je primjedba Odbora za rad, zdravstvo i socijalnu politiku u vezi sa članom 5. Zakona, koja se odnosi na dopunu nadležnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje u pogledu preuzimanja i distribucije podataka u uspostavljanju jedinstvenog sistema registracije i naplate doprinosa.

Djelimično su prihvaćeni prijedlozi da se dužine primanja novčane naknade strukturiraju na period od 3, 6, 9 i 12 mjeseci i da se za nezaposlene osobe koje imaju preko 35 godina radnog staža propiše pravo na novčanu naknadu do sticanja uslova za penziju, kao i da se u pogledu dužine trajanja novčane naknade zadrže sadašnja zakonska rješenja. Naime, u članu 2. teksta Nacrta zakona ugrađen je maksimalni period za primanje novčane naknade u trajanju od 18 mjeseci kao kompromisno rješenje.

Prijedlog da se pravo na novčanu naknadu utvrdi i osobama koje imaju preko 35 godina prihvaćen je uz pomjeranje granice na 30 godina, iz razloga što prema sadašnjim rješenjima Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju osobe sa 35 staža mogu ostvariti pravo na penziju.

U tekst Nacrta ugrađen je prijedlog da se u članu 36. Zakona doda nova tačka kojom bi se decidno propisalo da nezaposlena osoba za koju nije plaćen doprinos za slučaj nezaposlenosti ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu.

ODREDBE ZAKONA O POSREDOVANJU U ZAPOŠLJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI NEZAPOSLENIH OSOBA KOJE SE MIJENJAJU

Član 5.

Federalni zavod je nadležan da:

- a) prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;*
- b) prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije;*
- c) upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom;*
- d) prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije;*
- e) prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalnu rehabilitaciju i osigurava ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje;*
- f) pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;*
- g) objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;*
- h) prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju;*
- i) predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske;*
- j) odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99)*
- k) prati i poduzima mjere za stvaranje uvjeta za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inozemstvu i njihovo radno angažiranje;*

- l) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike;*
- m) podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu i*
- n) podnosi objedinjene godišnje finansijske planove Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu nadležnom za poslove rada (u daljem tekstu: federalno ministarstvo), u skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/98).*

Član 30.

- 1. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.*
- 2. Novčana naknada iz stava 1. ovog člana isplaćuje se nezaposlenoj osobi:*
  - a) 3 mjeseca ako je provela na radu od 8 mjeseci do 5 godina;*
  - b) 6 mjeseci ako je provela na radu od 5 do 10 godina;*
  - c) 9 mjeseci ako je provela na radu od 10 do 15 godina;*
  - d) 12 mjeseci ako je provela na radu od 15 do 25 godina;*
  - e) 15 mjeseci ako je provela na radu od 25 do 30 godina;*
  - f) 18 mjeseci ako je provela na radu od 30 do 35 godina i*
  - g) 24 mjeseca ako je provela na radu više od 35 godina.*
- 3. Nezaposlenoj osobi koja je u cjelosti iskoristila novčanu naknadu, kod ponovnog sticanja ovog prava u vrijeme provedeno na radu, prema članu 29. ovog Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije isteka posljednjeg prava na ovu naknadu.*
- 4. Nezaposlenoj osobi kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zaposlenjem prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovo ostala nezaposlena, osim iz razloga utvrđenih u članu 36. ovog Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za preostalo vrijeme, ako je to za nju povoljnije.*

Član 36.

Nezaposlena osoba nema pravo na novčanu naknadu:

- a) kad je svjesno doprinijela prestanku radnog odnosa;*
- b) kad se utvrdi da je dobrovoljno napustila posao bez opravdanog razloga.*

